

سبک زندگی مهدوی

۱.

مفهوم سبک زندگی مهدوی

سبک زندگی، مجموعه ای از اعمال و رفتار است که وقتی در کنار هم قرار میگیرند، پازل زندگی ما را می سازند.

انسان منتظر، باید نوعی از سبک زندگی را انتخاب کند که وقتی گزارش اعمالش را در محضر مولایش عرضه میکنند، لبخند رضایت را بر لبان ایشان بنشانند. لذا لازم است اولاً نسبت به آن سبک زندگی که مورد نظر امام عصر هست معرفت پیدا کند و ثانیاً با دقت و تأمل، آن را در زندگی به کار گیرد.

سبک زندگی مهدوی همان سبک زندگی دینی است؛ لیکن کسی که دغدغه اش مهدویت و ظهور است، آن اعمال دینی را با نیت رضایت مولایش انجام میدهد. مثلاً اگر به تربیت فرزند فکر میکند، دنبال این است که چگونه فرزندی مهدی یاور تربیت کند. یا اگر صدقه میدهد، در صدر نیت هایش، سلامتی امام عصر مییابد.

در این بخش از پیامهای مهدوی دنبال آن هستیم تا نکاتی را بیان کنیم تا زندگی هایمان رنگ و بوی امام زمانی بگیرد.

۲.

تابلوی زندگی

انسان منتظر در انتخابهایش، همیشه به این نکته توجه دارد که منتظر ظهور است نه منتظر حضور و امام عصر را حاضر و ناظر بر انتخابهایش میبیند.

انسان منتظر، یک روایت را همچون تابلویی بر دیوار قلبش نصب کرده است و در لحظات مختلف زندگی، مدام به آن فکر میکند و سبک زندگی اش را حول محور این روایت، انتخاب میکند.

موسی بن سیار گوید: همراه امام رضا به شهر توس رسیدیم. صدای شیون می آمد... عده ای، جنازه ای را تشییع میکردند. دیدم امام رضا از اسب پیاده شده و نزدیک جنازه رفتند. او را بلند کرده و به خود چسبانید. وقتی جنازه را نزدیک قبر بردند، حضرت خود را به جنازه رساندند. دستشان را به سینه او نهادند و فرمودند: ای فلان بن فلان، تو را به بهشت بشارت باد. از این به بعد، دیگر وحشت و ترسی بر تو نیست.

گفتم: این میّت را میشناسید؟ فرمودند: آیا نمیدانی که اعمال شیعیان ما هر صبح و شام بر ما عرضه میشود؟ پس اگر خطایی در اعمالشان دیدیم، از خدا برایش طلب بخشش میکنیم، و اگر کار خوبی دیدیم برایش طلب پاداش میکنیم.

(بحارالانوار ج ۴۹)

۳.

معاشرت و صلّه ارحام

ارتباط صمیمانه با خاندان و خویشاوندان از راههای مهم رشد و تقرب به خداست. آن گونه که امام رضا میفرمایند: «خداوند به تقوای الهی و صلّه رَحِمِ فرمان داد. پس هر کس صلّه رحم نکند، تقوای الهی را رعایت نکرده است» (کتاب الخصال، شیخ صدوق، ص ۱۵۶)

لذا انسان منتظر، در زمانه ای که بسیاری از مردم به دلیل مشغله فراوان، اهمیت چندانی به صلّه رحم نمیدهند، اولاً صمیمانه اقوام و خویشاوندانش را دوست دارد، ثانیاً همیشه سعی دارد تا در برنامه هایش، جایگاهی ویژه برای صلّه رحم باز کند.

او با این عملش، به طور غیر مستقیم، دل‌های دیگران را به امام زمان جلب میکند...

۴.

هدیه دادن

اگر بتوانیم ذره ای از محبت امام عصر نسبت به مردم را در وجودمان ایجاد کنیم، صمیمانه بندگان خدا، مخصوصاً اقوام و خویشاوندان را دوست میداریم. یکی از توصیه های رسول گرامی اسلام نسبت به اقوام و خویشان، هدیه دادن است. البته توجه به این نکته ضروریست که لازم نیست حتماً مناسبت خاصی داشته باشد.

پیامبر اسلام میفرمایند: ای صاحبان خویشاوندی! به یکدیگر #هدیه دهید، زیرا هدیه، خوی آدمی را نرم میکند. (مستدرک الوسایل، ج ۱۳، ص ۲۰۵)

برای انسان منتظر عمل به این روایت، اهمیت ویژه ای دارد، آن هم در زمانه ای که متأسفانه برای اغلب مردم جمع دوستان، مهم تر از خویشاوندان جلوه میکند.

۵.

همسر دوست داشتنی

قابل توجه افرادی که میگویند چگونه همسر را هم عاشق امام زمان کنم...

مهدی باوران، در سیره رفتاری نسبت به همسر و فرزندان، بهترین الگوها یعنی اهل بیت را دارند. لذا هر حرف یا هر مبنایی را نمی پذیرند.

در روایتی رسول خدا به حضرت علی فرمودند: خدمت به خانواده، کفّاره گناهان بزرگ است و موجب فرونشاندن خشم الهی و موجب افزایش درجات است. ای علی! به خانواده خدمت نمی کند مگر صدیق یا شهید یا مردی که خدا برایش خیر دنیا و آخرت را خواسته است. (جامع الاخبار، ص ۱۰۳)

انسان منتظر، با نیت رضایت امام زمانش به این روایت عمل میکند و به خاطر چنین نیتی، عاشقانه به همسرش خدمت میکند و از طرفی، با این کارهایش، محبت همسرش را نیز به امام عصر جلب میکند.

۶.

بوسیدن فرزندان

در سیره اهل بیت، محبت به فرزندان توصیه بسیاری شده و اگر دینداران ما به این توصیه ها عمل کنند، هیچگاه فرزندانمان دچار کمبود محبت و آسیبهای اجتماعی نمیشوند.

رسول مهربانی ها حضرت محمد(ص) میفرماید: «هرکس فرزندش را ببوسد، خدا برایش نیکی مینویسد» (۱) همچنین میفرماید: «فرزندان را زیاد ببوسید، برآستی که برای شما در برابر هر بوسه درجه ای در بهشت است که مسافتش پانصد سال است.» (۲)

امروزه با پیشرفت علم، اهمیت مهرورزی به ویژه نقش بوسیدن کودکان در تربیت و پرورش شخصیت سالم آنها روشن شده است.

(۱) کافی، ج ۶، ص ۴۹

(۲) روضة الواعظین، ص ۳۶۹

۷.

توجه به خانواده در روز جمعه

توجه به خانواده، همیشه مطلوب است ولی روز جمعه برای احسان به خانواده اهمیت ویژه ای دارد تا زمینه توجه به جایگاه روز جمعه و معنویت گرایی از این طریق برای خانواده فراهم گردد.

از این رو رسول خدا نیز میفرماید: «خانواده خود را در روز جمعه از میوه یا گوشت بهره مند سازید تا با آمدن جمعه شادمان شوند» (کافی، ج ۶، ص ۲۹۹)

مهدی یاوران با عمل به این روایت، جمعه را که متعلق به مولایمان امام عصر میباشد، نزد همسر و فرزندان خود محبوب میکنند.

۸.

شخصیت دادن به فرزند

ریشه بسیاری از مشکلات و آسیبهای اجتماعی که برای جوانان ما به وجود می آید، بخاطر کمبود شخصیت و عزت در میان اعضای خانواده است. از طرفی، کرامت و بزرگواری، از عوامل مهم سلامت رفتاری است. از این رو در کنار مهرورزی و محبت به فرزند، باید روح عزت و کرامت را در او دمید.

در این باره، رسول خدا میفرماید: فرزندان خود را گرمی بدارید (به آنها شخصیت بدهید) و آنان را خوب تربیت کنید که این کار موجب مغفرت شماسست.

مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲

دغدغه مهدی یاوران، تربیت فرزندان است که اهل عزت و کرامت باشند، زیرا که دوست دارند فرزندی تربیت کنند که او نیز مهدی یاور باشد. یادمان باشد که گاهی اوقات غفلت از نکاتی به ظاهر کوچک، مشکلات و آسیب های بزرگی را در پی خواهد داشت.

۹.

اولویت نیکی، دخترانند...

هدیه دادن به همه خوبست اما به اعضای خانواده، بهتر است و هنگام هدیه دادن به اعضای خانواده، توصیه شده که دختران مقدم باشند. در شرایط امروز جامعه، اگر نیاز عاطفی فرزندان به ویژه دختران از طریق والدین رفع نشود، چه بسا از راههای دیگری که اصلا به مصلحت نیست دنبال رفع آن باشند.

لذا لازم است که والدین مخصوصا پدرها توجه ویژه ای به خواسته ها و نیارهای دختران خود داشته باشند و از آن جمله میتوان به خرید هدیه در مناسبتهای مختلف برای دختران اشاره کرد. که این هدیه موجب تقویت محبت بین والدین و دختر خانواده میشود.

پیامبر گرمی اسلام میفرماید: باید دختران را در دادن هدایا بر پسران مقدم بدارید. زیرا هر کس دخترش را خوشحال کند گویا برده ای از نسل حضرت اسماعیل را آزاد کرده است. (آمالی شیخ صدوق، ص ۶۷۲)

۱۰.

آماده کردن شرایط ازدواج فرزندان

یکی از حقوق فرزند بر پدر، فراهم کردن شرایط ازدواج است؛ نکته ای که امروزه، بسیاری از مردم از آن غافلند و یا امور دیگری را مهم تر از آن تلقی میکنند.

قطعا این امر، نیاز به مقدماتی دارد از جمله؛ تربیت صحیح فرزند، آماده کردن او برای ازدواج از طریق آموزش مهارت های زندگی، اولویت قرار دادن این موضوع در امور اقتصادی خانواده و ایجاد پس انداز برای فرزند از زمان نوجوانی.

اینکه بعضی از پدرها میگویند من خودم تلاش کردم و به اینجا رسیدم و فرزندم نیز باید خودش تلاش کند و به فرزندشان هیچ گونه کمک مالی و حمایتی نمیکند، عقیده ای کاملا خلاف دستورات دینی و سیره اهل بیت است.

رسول مهربانی ها میفرماید: حق فرزند بر پدر، سه چیز است؛ از جمله اینکه هرگاه بالغ شد، برایش همسر برگزیند. (روضه الواعظین، ص ۳۶۹)

اهمیت دعا برای فرزند

سزاوار است انسان، علاوه بر تربیت و نیکی به فرزندان برای آنها دعا کند. یکی از دعاهایی که مضامین بسیار زیبایی در این زمینه دارد، دعای ۲۵ صحیفه سجادیه است که فرازهایی از آن بدین شرح است:

«خدایا بر من منت گذار و فرزندان مرا حفظ کن و آنها را اصلاح کن و فایده آنها را به من برسان»

«خدایا! عمر آنها را طولانی گردان و به آنها تندرستی بده و آنها را به دین حق و خوی نیکو هدایت کن»

«خدایا! آنها را نیکوکار و صاحب بینش و دوستدار و نیکخواه اولیا خودت و بدخواه و کینه جوی نسبت به دشمنانت قرار بده»

«خدایا! نام مرا به سبب ایشان، جاویدان گردان و آنان را در حاجت ها، یاور من گردان و مهربان شان کن تا دل سوی من داشته باشند و فرمان بردار من باشند نه نافرمان و بد رفتار»

آراستگی در منزل

شخصی که قصد یاری امام زمان را دارد، باید مجموعه سخنان اهل بیت را سر لوحه زندگی شخصی اش قرار دهد. یکی از توصیه های مهم اهل بیت به شیعیان، آراستگی و زیبایی در منزل و در کنار همسر است.

این در حالی است که بسیاری از مردم، اهمیت بسیاری برای زیبایی و آراستگی در خارج از منزل قائل هستند، ولی وقتی که وارد منزل می شوند، اهمیتی به زیبایی و آراستگی خود نمی دهند.

یکی از توصیه های بسیار مهم امام کاظم به شیعیان این است که میفرمایند: آراستگی مرد برای همسرش از عوامل عفت زن است.

کتاب شریف مکارم الاخلاق، ص ۹۷

روزه و شب زنده داری در منزل

حضرت علی می فرمایند: روزی رسول خدا بر ما وارد شد و فاطمه کنار دیگی نشسته بود و من هم عدس پاک می کردم.

فرمود: یا ابالحسن! از من بشنو و من سخن نمی گویم مگر از جانب پروردگارم؛ هیچ مردی نیست که همسرش را در خانه یاری دهد، مگر اینکه برای او عبادتی بسیار فراوان از روزه و شب زنده داری به شمار می آید و در پایان فرمود:

ای علی! به همسرش خدمت نمیکند مگر صدیق یا شهید یا مردی که خدا برایش خیر دنیا و آخرت را خواسته باشد.

کتاب شریف جامع الاخبار ص ۱۰۳

یکی از روایاتی که منتظران حضرت باید به آن عمل کنند، همین روایت است که یکی از وظایف منتظران برای سبک زندگی خانوادگی ایشان را بر می‌شمارد.

۱۴.

رضایت به آرایش همسر

وقتی انسان، کسی را دوست داشته باشد، به دنبال رضایت او گام بر میدارد. و اگر سخنی از او بشنود، بی وقفه به دنبال عمل به آن سخن حرکت میکند. مهدی یاوران، عاشقان پیامبر هستند و در زمانه ای که بعضی از سخنان پیامبر، دیده نمیشود، آنان، برنامه های زندگی شان را براساس کلمات پیامبر مهربانی ها می چینند.

رسول مهربانی ها می فرمایند : هر گاه، خانمی در حالیکه آرایش کرده و معطر است، از خانه اش خارج شود و شوهرش از این عمل او خشنود باشد، برای آن شوهر، در برابر هر قدمی که آن خانم بر میدارد، خانه ای از آتش ساخته میشود. (جامع الاخبار ص ۱۵۸)

البته ناگفته نماند که این روایت را باید در کنار بسیاری از روایات که توصیه به خوش اخلاقی کرده اند، قرار داد. پس اگر تذکری هم داده میشود باید با زبان نرم و بیان لطیف باشد.

۱۵.

ارزش خدمت به شوهر

یکی از دعاهایی که در شبهای قدر در بسیاری از مساجد خوانده میشود، دعای جوشن کبیر است. در این دعا از خدا یک حاجت را طلب می کنیم و این نشان از عظمت و بزرگی این حاجت است که هزار بار خدا را در این دعا صدا می زنیم و از او یه چیز می خواهیم:

«خلصنا من النار یا رب» خدایا ما را از عذاب، رهایی ببخش. اما دعا به تنهایی کافی نیست. بعضی از اعمال هست که ما را از عذاب رهایی مبخشد.

رسول مهربانی ها میفرمایند: هیچ خانمی از خانه شوهرش، چیزی را به قصد اصلاح، جابه جا نمیکند مگر اینکه خدا به وی نظر رحمت میکند و هر شخصی که خدا به او نظر رحمت کند، عذابش نخواهد کرد. (بحار الانوار ج ۱۰۰ ص ۲۵۱)

مهدی یاورانی که به دنبال نظر رحمت الهی اند، این روایت را قاب گرفته و بدان عمل میکنند.

۱۶.

گرامی داشتن برادر نسبی

در شرایط کنونی جامعه، متأسفانه جایگاه‌ها عوض شده و دوستان افراد، جای برادران او را گرفته‌اند. بطوریکه گاهی افراد ساعت‌ها با دوستانشان می‌نشینند و حرف می‌زنند و از این همنشینی لذت می‌برند. ولی ماهی، یک بار حاضر نیستند این زمان را با برادران حقیقی خود بگذارند.

هم‌چنین احترامی که افراد برای دوستانشان قائل می‌شوند، آن احترام را برای برادران نسبی قائل نیستند. انسان منتظر اما اینگونه نیست. او اهل دقت است و در برنامه‌هایش به دنبال برنامه‌هایی است که مورد پسند اهل بیت باشد. او حتی اولویت‌هایش را با اولویت‌های مورد اشاره در روایات تنظیم می‌کند.

در روایتی آمده است که هر کس برادرش را گرامی بدارد، خدا او را گرامی داشته است. پس گمان شما درباره پاداش کسی که خدا او را گرامی بدارد، چیست؟ (ثواب الاعمال شیخ صدوق ص ۲۸۷)

۱۷.

جایگاه برادر بزرگتر

در سبک زندگی غربی، افراد برابرند و هیچ تفاوتی با یکدیگر ندارند. هیچ کس جایگاه ویژه‌ای ندارد. حتی در خیلی مواقع دیده می‌شود همین که افراد به سن قانونی می‌رسند، دیگر نه پدر می‌شناسند و نه برادر بزرگتر.

اما سبک زندگی دینی، اینطور نیست. هر کسی، جایگاهی دارد و به نسبت جایگاهی که دارد، احترام مخصوص خود را می‌طلبد. انسان منتظر که دنبال کسب رضایت امام زمانش است و آن رضایت را در عمل به سبک زندگی دینی میداند، در این موضوع هم به دنبال نگاه و سبک زندگی مورد توجه اهل بیت می‌گردد.

حضرت رضا میفرماید: در میان برادران، برادر بزرگتر دارای مقام و منزلت ویژه‌ای است و در خانواده جایگاه پدری دارد (تحف العقول ص ۴۴۲)

۱۸.

ویژگی‌های خانه مهدوی ۱/۲

در سبک زندگی مهدوی، نکات بسیاری برای خدایی شدن و نورانی شدن خانه‌ها بیان شده است که ما به دو مورد اشاره خواهیم کرد.

۱- تلاوت قرآن در خانه

انسان منتظر علاوه بر اینکه در جلسات قرآن که در مساجد و محافل قرآنی در حال برگزاری است شرکت می‌کند، از قراردادن یک زمان اختصاصی در منزل به تلاوت قرآن، نیز غافل نمی‌شود. این کار اولاً در تربیت فرزندان و اهل خانه بسیار موثر است، زیرا که فرزندان، بیشترین تاثیر را از مشاهده اعمال والدین می‌پذیرند تا گفتار ایشان.

ثانیاً آثاری که در روایات بیان شده، برای آن خانه و اهلش به ثمر می‌نشیند. از جمله نورانی شدن آن خانه و اینکه آنجا محل رفت و آمد ملائکه می‌شود. شیاطین از چنین خانه‌ای، دور می‌شوند. هم‌چنین خیر و برکت آن خانه زیاد می‌شود.

رسول خدا میفرماید: خانه های خود را به تلاوت قرآن نورانی کنید... چرا که هر گاه در خانه، تلاوت قرآن بسیار شود، خیر و برکتش زیاد شده و اهل آن به وسعت رسند. (الکافی ج ۲ ص ۶۱۰)

۱۹.

ویژگی های خانه مهدوی ۲/۲

در سبک زندگی مهدوی، نکات بسیاری برای خدایی شدن و نورانی شدن خانه ها بیان شده است که ما به دو مورد اشاره خواهیم کرد.

۲- استغفار

یکی از توصیه های دیگر اهل بیت برای نورانی شدن خانه ها، استغفار است. استغفار دلها را پاک و نورانی میکند و خانه ای که افرادش، دلهای پاکی داشته باشند، خانه ای الهی و مهدوی است.

پیامبر اکرم می فرمایند: در خانه ها و مجالستان زیاد استغفار کنید. البته در سیره ایشان نیز میبینیم که روزی هفتاد بار استغفار میکردند و همچنین بسیاری از علما، مؤمنان را به رعایت این سیره توصیه کرده اند. (مستدرک الوسائل ج ۵ ص ۳۱۹)

۲۰.

توجه به نیازهای برادران ایمانی

انسان منتظر، علی رغم آنکه به نیازهای خانواده اش توجه دارد، از نیازهای برادران مومنش غافل نیست. او نیک میداند که بعضی کارها نزد خدا و امام زمان از بعضی عبادات، محبوب تر و با ارزش تر است.

نقل شده که امام حسن مجتبی در مسجدالحرام معتکف بودند و در حال انجام طواف مستحبی بودند. مردی از شیعیان به ایشان گفت: به فلانی بدهکارم، آیا قرضم را میپردازی؟ امام حسن: بخدای این کعبه، امروز چیزی نزد من نیست. مرد گفت: پس برایم از او مهلت بگیر زیرا که او مرا به زندان تهدید کرده.

امام طواف خود را رها کرد و با آن مرد همراه شد. یکی از اصحاب پرسید: شما مگر در حال اعتکاف نیستید؟ فرمود: چرا ولی از پدرم شنیدم که رسول خدا میگفت: هر کس نیاز برادر مؤمن خود را برآورد، همانند کسی است که نه هزار سال، روزهایش را روزه بوده و شب هایش را به نماز گذارده است. (عدة الداعی ص ۱۹۲)

۲۱.

اهمیت اطعام مومنین

یکی از توصیه های اهل بیت به مؤمنان، اطعام برادران ایمانی است. خدا و رسولش از جمع شدن مؤمنان در کنار یکدیگر بسیار خشنود میشوند و انسان منتظر از این مساله غافل نیست. لذا سعی میکند در سبک زندگی اش، جایگاه ویژه ای را به این موضوع اختصاص دهد.

او البته در سبک اطعام دادن هم سعی میکند از اسراف و رباکاری دوری کند چرا که نیتش رضایت و خشنودی امام زمانش میباشد. امام صادق فرمودن: هر کس با اطعام خود مومنی را سیر کند، احدی جز خدا پاداش او را نمیداند! نه فرشته مقرب الهی و نه پیامبر مُرسل. (الکافی ج ۲ ص ۲۰۳)

۲۲

ویژگی شیعیان علی

عصر کنونی، عصر ارتباطات و اطلاعات و سخنرانی و کنفرانس و پایان نامه و بیان مطالب در قالب های گوناگون می باشد. گاهی اینقدر گرفتار نوشتار و گفتار می شویم که از رفتار و عمل باز می مانیم. و چه بسا اعمال مان خلاف گفتارمان باشد. ولی مهم ترین ویژگی منتظران مهدی، اینست که رفتارشان، گفتارشان را تایید میکند.

در روایتی تکان دهنده از امام کاظم نقل شده که می فرمایند: «اگر شیعیانم را زیر و رو کنم، جز ادعا، چیز دیگری ندارند! و اگر آنان را آزمایش کنم سر از ارتداد (کُفر) در آورند! اگر ایشان را تصفیه نمایم از هزار نفر جز یک نفر خالص و بی غش نباشد! و اگر غربالشان کنم؛ با من جز خواص و نزدیکانم نمانند! فراوانند افرادی که بر پشتی ها تکیه می زنند و می گویند: «ما شیعه علی هستیم» شیعه علی کسی ست که کردار و رفتارش [بر شیعه بودن] گواهی بدهد»

کافی؛ ج ۸ ص ۲۲۸

۲۳

توجه به امور مسلمین

یکی از ویژگی های سبک زندگی مهدوی، دغدغه مندی و توجه نسبت به امور مسلمانان جهان است. یاوران مهدی، نگاهی جهانی دارند و برای یاری سایر مسلمین، هر کمکی که بتوانند انجام دهند، دریغ نمی کنند.

رسول خدا می بفرمایند: «هر کس صبح کند و به امور مسلمین توجهی نداشته باشد، مسلمان نیست. و هر کس بشنود مردی فریاد می زند: ای مسلمین، (کمکم کنید) و پاسخش ندهد، مسلمان نیست.» (کافی، ج ۲، ص ۱۶۴)

برای مهدی یاوران، مرز جغرافیایی خیلی اهمیت ندارد و آنچه که مهم هست یاری رساندن به برادر مسلمان هست. میخواهد فلسطینی باشد یا بحرینی یا یمنی یا سوری و عراقی...

۲۴

اردوی جهادی

جمله ای از امام خمینی معروف است که می فرمایند: «گمان نمی‌کنم عبادتی بالاتر از خدمت به محرومین وجود داشته باشد.» (صحیفه امام، ج ۲۰، ص ۳۴۲) انسان منتظر خوب میداند که عبادت، به نماز و روزه نیست بلکه علاوه بر واجبات چه بسا عبادات بسیاری هست که خشنودی خدا و رسولش را در بر دارد و بسیاری از انسان ها از آن غافلند.

یکی از این عبادات، شاد کردن مؤمن است. و در میان مؤمنان، کسانی که به این شادی نیازمندتر می باشند، محرومین هستند. اردوهای جهادی که به برکت انقلاب اسلامی راه اندازی شد، لیبکی است به بیانات معصومین در عمل به توصیه های ایشان.

رسول مهربانی ها می فرماید: هر کسی مومنی را شاد کند، مرا شاد کرده و هر کس مرا شاد کند، خدا را شاد کرده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۸۸)

۲۵

مانند یاران علی باشیم

یکی از وظایف منتظران، این است که در بین مردم جامعه اسلامی الگو باشند و سبب جلب محبت آنان، نسبت به اهل بیت شوند. منتظران بنا بر توصیه اهل بیت وظایفی هم نسبت به برادران اهل سنت که بخشی از جامعه اسلامی را تشکیل میدهند، نیز دارند.

امام صادق در توصیه ای مهم به شیعیان می فرماید: «ای گروه شیعه، شما به ما منسوبید. پس برای ما زینت باشید و مایه ننگ نباشید. چه مانعی هست که در میان مردم (اهل سنت) همانند یاران علی باشید. اگر مردی از یاران علی اکنون زنده بود، در قبيله خود پیشوا، مؤذن و امانت دار آنان بود. از بیماران شان عیادت کنید و در تشییع جنازه هایشان حاضر شوید. در مساجد شان نماز بخوانید. و آنان در کار خیر از شما پیشی نگیرند. به خدا سوگند شما از آنان به کار نیک سزاوارتر هستید.»

مشکاة الانوار ، ص ۶۷

۲۶

حیوان خانگی (قسمت اول)

یکی از مسائلی که در سبک زندگی به آن اشاره می شود، مساله حیوان خانگی است. در سبک زندگی مهدوی، در صورت وجود شرایط به طوری که موجب آزار و اذیت همسایه ها نشود به نگهداری بعضی حیوانات توصیه شده است. البته آن هم با حفظ شرایط نظافت، بهداشت و اینکه این حیوانات در حیاط منزل نگهداری شوند و نه در داخل اتاق ها. امام رضا میفرماید: «شایسته نیست خانه ای از سه چیز خالی باشد که آن سه، مایه آبادانی خانه اند؛ گربه، کبوتر و خروس و بد نیست که با خروس، مرغی هم باشد» (مکارم الاخلاق، ص ۱۳۰)

هم چنین حضرت علی در روایتی بسیار زیبا، عبادت خروس را توصیف میکنند: «بانگ خروس، نماز اوست و بال زدنش، رکوع و سجود اوست» (الکافی ج ۶ ص ۵۵۰)

حیوان خانگی (قسمت دوم)

یکی از مسائلی که در سبک زندگی به آن اشاره می شود، مساله حیوان خانگی است. در سبک زندگی مهدوی، از نگهداری بعضی حیوانات نکوهش شده است.

رسول مهربانی ها می فرمایند: «خانه ای که سگ در آن باشد، ملائکه الهی به آن وارد نمی شوند» (مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۴۵۳)

یکی از نکات بسیار مهم در سبک زندگی دینی، اعتماد به سخنان معصومین میباشد و این اعتماد است که سبب شیرینی و نتیجه بخش بودن آن عمل است.

البته اینکه عرض کردیم سگ نباشد، منظور نگهداری از آن به عنوان حیوان خانگی میباشد و نگهداری از سگ شکارچی و سگ همراه گله گوسفندان اشکالی ندارد.

حضرت امیرالمومنین میفرمایند: «در سگ، خیری نیست مگر در سگ شکاری و یک همراه با گله گوسفندان» (کافی ج ۶ ص ۵۵۲)

عاقبت بد اخلاقی

خوشرفتاری و خوش خلقی از توصیه های مهم اهل بیت به شیعیان استبه طوری که پاداش آن را از بسیاری از عبادات مستحبی بالاتر می دانند. از طرفی، بد اخلاقی، نتایج دنیوی و اخروی بدی را در پیش دارد.

حضرت علی در این باره می فرمایند: «خانواده فرد بد اخلاق از او خسته و بیزار می شوند» هم چنین «رزق و روزی او نیز تنگ می شود» (تحف العقول ص ۲۱۴؛ غرر الحکم ص ۵۹۲)

این نیز در مورد نتایج اخروی آن: «به رسول مهربانی ها گفته شد: فلان زن، روزها روزه می گیرد و شب ها را به عبادت می پردازد؛ ولی بد اخلاق است و همسایگانش را با زبان می آزارد. حضرت فرمودند: در او خیری نیست. او اهل آتش است» (بحارالانوار ج ۷۱ ص ۳۹۴)

اهمیت احترام به همسایه

یکی از نکات مهم در سبک زندگی مهدوی، نوع رفتار و برخورد با همسایگان می باشد. در روایات متعدد به اهمیت اکرام و احترام به همسایه اشاره شده است حتی اگر آن همسایه، کافر باشد.

نقل شده که رسول مهربانی‌ها فرمودند: «ای علی! هر کس همسایه خود را بیازارد، از رحمت خدا محروم است... ای علی! همسایه ات را گرامی بدار، هر چند کافر باشد» (جامع الاخبار ص ۸۴)

همچنین امام صادق می فرمایند: «ای شیعیان! کسی که رفتارش با همسایه اش نیکو نباشد، از ما نیست» (کافی ج ۲ ص ۶۳۷)

۳۰.

اهمیت حضور در مجالس علمی

یکی از برنامه های انسان منتظر که دغدغه رشد و تکامل دارد، شرکت در محافل و جلسات علمی می باشد. او به دنبال آن است که روز به روز، معرفتش نسبت به خدا و ولی او افزوده شود و یکی از راه های معرفت افزایی که محبوب خدا و رسولش میباشد، شرکت در محافل علمی است.

رسول خدا فرمودند: «ای اباذر! ساعتی در جلسات گفتگوی علمی نشستن، نزد خدا محبوب تر است از عبادت هزار شب که هر شب هزار رکعت نماز گزارده شود و فرمود: ای اباذر! ساعتی شرکت در گفتگوی علمی برایت از عبادت یک ساله که روزش را روزه بداری و شبش را به عبادت پردازی بهتر است»

جامع الاخبار ص ۳۷

۳۱.

محبوبیت جوینده علم

انسان منتظر خوب است که در هر سن و سالی و با هر نوع شغل و مشغله ای هست، زمانی را در هفته، به تحصیل علم اختصاص دهد.

رسول مهربانی‌ها فرمود: «هر کس به دنبال رضایت من است، دوستم را گرامی بدارد. پرسیدند: ای رسول خدا دوستت کیست؟ فرمود: دوست من جوینده علم است و او نزد من از فرشتگان محبوب تر است»

مستدرک الوسائل ج ۱۷ ص ۳۰۱

۳۲.

عیادت از بیمار

در سبک زندگی مهدوی، به همدلی و محبت بین مومنین، خیلی سفارش شده است و یکی از جلوه های این محبت، عیادت در زمان بیماری ایشان می باشد.

امام صادق میفرمایند: «از بیمارانتان عیادت کنید و از آنان درخواست دعا کنید که دعای آنان برابر با دعای فرشتگان است» (مشکاة الانوار ص ۴۸۸)

هم چنین در روایتی امام کاظم به نقل از پدرانسان میفرمایند که رسول خدا گفته اند: «خدا در قیامت، یکی از بندگان را چنین سرزنش میکند که بنده من! چرا هنگامی که من بیمار شدم به عیادت نیامدی؟ آن بنده می گوید: خدایا! تو پروردگار بندگان هستی و هرگز بیمار نمی شوی. خدا می فرماید: هنگامی که برادر مؤمن تو بیمار شد، از وی عیادت نکردی.

به عزت و جلال سوگند اگر از وی عیادت می کردی، مرا نزدش می یافتی. سپس من نیازهای تو را برطرف می کردم و این به سبب کرامت بنده من است و من رحمان و رحیم هستم» (وسائل الشیعه ج ۲ ص ۴۱۷)

۳۳

اکرام مهمان

در سبک زندگی مهدوی، زیبایی هایی است که در زندگی های معمولی کمتر پیدا می شود. مهدی یاوران وقتی زندگی خود را بر اساس آموزه های دین برنامه ریزی میکنند لذتی می برند که بسیاری از انسان ها از آن لذت محروم هستند. در این نوع شیوه زندگی، به مهمانی دادن و محبت به مهمان توجه ویژه ای شده است و از طرفی به میزبان میگوید نگران نباش، روزی مهمان قبلا آماده شده است.

رسول مهربانی ها میفرمایند: «همانا مهمان با آمدنش، روزی خود را از آسمان برای میزبان به همراه می آورد و هر گاه غذا خورد، خدا به برکت آمدنش نزد آنها، آنها را می بخشد» (کافی ج ۶ ص ۲۸۴)

گفتنی است که کسانی که اهل مهمانی دادن هستند، از نشاط بیشتری نسبت به بقیه برخوردار هستند و کمتر دچار افسردگی و بیماری های روحی میشوند.

۳۴

کیفیت برخورد با کودکان

یکی از برنامه های سبک زندگی مهدوی، چگونگی ارتباط با کودکان است و این موضوع هم شامل فرزندان ما میشود و هم شامل فرزندان مومنین.

امام سجاد در مورد حقوق کودک می فرماید: «حق کودک این است که در آموزش او مهربان باشی و از او درگذری و عیبش را بپوشانی و با وی مدارا کرده و یاری اش کنی» (من لا یحضره الفقیه ج ۲ ص ۶۲۵)

این روایت می تواند هم خطاب به والدین باشد، هم خطاب به معلمان و هم خطاب به بزرگان فامیل نسبت به کودکان.

رسول مهربانی ها فرمودند: «تا زنده هستم، پنج سنت را رها نخواهم کرد، تا پس از من سنت شود که یکی از آنها سلام به کودکان است» (الخصال ص ۲۷۱)

هم چنین از ایشان نقل شده که: «هر کس نزد او کودکی هست، با وی کودکانه رفتار کند» (من لا یحضره الفقیه ج ۳ ص ۴۸۳)

۳۵.

اهمیت شاد کردن یتیم

تنها خواندن روایت زیر کفایت میکند تا جایگاه خاصی که برای توجه به یتیمان در سبک زندگی مهدوی تعریف میشود، برای ما روشن شود.

در روایتی بسیار زیبا نقل شده که «حضرت علی، شبی از کنار خانه زن فقیری گذشت که فرزندان یتیم داشت و آن فرزندان از گرسنگی می گریستند. حضرت امیر بلافاصله به خانه خود رفت و ظرف کوچکی خرما و کیسه ای آرد و کمی روغن و برنج و آرد برداشت و به خانه آن زن برد.

حضرت غذایی برای کودکان آماده کرد و آنها را سیر کرد. پس از سیر شدن کودکان، امام بر دست و پای خود دور اتاق می گشت و صدای گوسفند از خود در می آورد. قنبر که همراه حضرت بود پس از خروج از خانه از امام پرسید: علت همه کارها را فهمیدم جز صدای گوسفند را.

امام علی فرمود: ای قنبر! چون وارد خانه شدم، کودکان از شدت گرسنگی می گریستند. دوست می داشتم که هنگام خروج از خانه، آنها در حال سیری بخندند و دلیل دیگری نداشت» (کشف الیقین ص ۱۱۵) و اینک ای شیعه علی، وقت آن نشده کمی خود را شبیه مولایمان کنیم.

۳۶.

اهمیت وفای به عهد

مهدی یاوران یا قول نمی دهند و یا اگر قولی می دهند، به آن عمل میکنند. در سبک زندگی مهدوی، وفای به عهد از جایگاه بسیار والایی برخوردار است. در روایتی از حضرت امیرالمومنین نقل شده که می فرمایند: «بپرهیز از خلف وعده که موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود» (۱)

هم چنین ایشان می فرمایند: «به دوستی که به عهد خود وفا نمی کند، اعتماد نکن» (۲)

در اهمیت وفای به عهد همین بس که در روایتی، فردی از امام سجاد درخواست میکند که او را از دستورات دین آگاه کنند، ایشان در پاسخ می گویند: حق گویی، قضاوت عادلانه و وفای به عهد. (۳)

(۱) بحارالانوار، ج ۳۳، ص ۶۱۱؛

(۲) غرر الحکم، حدیث ۱۰۲۶۰؛

(۳) خصال شیخ صدوق، ص ۱۱۳، حدیث ۹۰

اهمیت رجوع به مشاوره

یکی از مواردی که در شرایط امروز جامعه و با توجه به پیچیده بودن مسائل و شرایط زمانه، ضرورت آن بر هیچ انسانی پوشیده نیست، رجوع به کارشناسان و متخصصان و استفاده از مشورت ایشان است.

در سبک زندگی مهدوی، تاکید ویژه ای به مشورت کردن شده است. در روایتی از رسول مهربانی ها نقل شده که فرمودند: «مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند. پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبدا مخالفت کنی که موجب نابودی میشود» (محاسن، ج ۲، ص ۶۰۲، حدیث ۲۵)

هم چنین از حضرت علی نقل شده است: «هر کس خودرای شد هلاک میشود و هر کس با افراد صاحب نظر مشورت کند در عقل آنان شریک میشود.» (نهج البلاغه، قصار ۱۶۱)

گفتنی است یکی از دلایل زیاد شدن طلاق در جامعه و ازدواج های نادرست، عدم رجوع به مشاوره میباشد.

مدیریت زمان و برنامه

یکی از ویژگی های مهدی یاوران این است که کارهایشان حساب شده و براساس برنامه و هدفمند است. و البته تفاوت مهمی که برنامه ایشان با بقیه دارد، در نیت و نوع کارهایی است که انجام می دهند. مهدی یاوران در هنگام برنامه ریزی، چون اعتقاد دارند که امامشان حاضر است و بر اعمالشان مطلع، برنامه ای تنظیم میکنند که مورد رضایت مولایمان باشد.

امام علی در اواخر عمر شریفشان در وصیت به فرزندان خود می فرمایند: شما دو پسر و تمام فرزندانم و خانواده ام و کسانی که این وصیت نامه به آنها میرسد را به رعایت تقوای الهی و نظم در امور زندگی وصیت میکنم.

با قرار گرفتن نظم در امور زندگی، بعد از تقوای الهی میتوان به اهمیت این امر در زندگی پی برد. و البته خوب روشن است که کسانی که برنامه ای برای زندگی شان ندارند، لذت چندانی از آن نمی برند.

محبت به فقرا و مساکین

یکی از مسائل بسیار مهم در سبک زندگی مهدوی، محبت و رسیدگی به فقرا و مساکین می باشد. به طوری که در روایات بیان شده که خوشحال کردن آنها، خوشحالی خدا را به دنبال دارد و ناراحت کردن ایشان، غضب الهی را در پی دارد.

رسول مهربانی ها فرمود: «از اسباب نزدیک شدن به خدا، محبت به مسکینان و نزدیک شدن به ایشان است.» (جامع الاخبار، ص ۱۸۳)

در روایتی دیگر، ایشان می فرماید: «برای هر چیزی، راهکاری وجود دارد و راهکار رسیدن به شادمانی و سرور در آخرت، چهار خصلت است: دست کشیدن بر سر یتیم، توجه به حال بیوه زنان، کوشش برای تامین نیازهای مؤمنان و رسیدگی به حال فقرا و مساکین» (کتاب الفضائل، ص ۱۵۲)

اهمیت توجه به یتیمان معنوی

در سبک زندگی مهدوی، بی تفاوتی و بی دغدغه بودن، جایگاهی ندارد. یعنی همیشه یکی ادعای مهدی یاوری داشته باشد و نسبت به جوانان جامعه اش بی دغدغه باشد. یاران امام زمان علاوه بر اینکه به فکر رشد و هدایت اعضای خانواده خود هستند، نسبت به افراد جامعه نیز دغدغه فرهنگی و هدایت دارند.

در روایتی از رسول مهربانی ها نقل شده : «سخت تر از یتیم جدا شده از پدر، یتیمی است که از امامش جدا شده و توانایی دستیابی به وی را ندارد و حکم امامش را در مورد مسائل دینی اش نمی داند. آگاه باشید هر فرد ناآگاه به شریعت ما که از دیدار ما محروم است، یتیمی است که در دامن علمای ما جای دارد و کسی که او را هدایت و راهنمایی کند و شریعت ما را به او بیاموزد، در مقام رفیق اعلی، با ما همراه خواهد بود»

بحارالانوار، ط دار الاحیاء التراث، ج ۱۰۵، ص ۱۷۱